

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys remissyttrande över betänkandet Stärkt kompetens i vård och omsorg. Betänkande av Utredningen Reglering av yrket undersköterska, dir. 2017:103, SOU 2019:20).

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys (Vårdanalys) har i uppgift att ur ett patient-, brukar- och medborgarperspektiv analysera verksamheter och förhållanden inom hälso- och sjukvård, tandvård och omsorg. Vårt yttrande tar sin utgångspunkt utifrån dessa perspektiv.

Att undersköterskor med rätt kompetens arbetar inom vården och omsorgen är en förutsättning för att patienter och brukare ska få en god, trygg och säker vård och omsorg. Det är viktigt inte minst med tanke på den omställning som pågår, mot en mer nära vård där alltfler personer får vård och omsorg i hemmet. Vi delar den problembild som presenteras i betänkandet och gör bedömningen att kompetensen hos yrkesgruppen undersköterska behöver stärkas. Vår uppfattning är att förslaget om en skyddad yrkestitel för undersköterskor är ett steg i rätt riktning. Vi ställer oss därför positiva till förslagen. Men vi menar också att det är viktigt att även andra insatser på området fortgår för att långsiktigt stärka kompetensen och kompetensförsörjningen för undersköterskor. Vi delar utredningens uppfattning om att huvudmännen även fortsättningsvis har en central roll i detta.

Vi ser positivt på att utredningen framhåller vikten av att följa upp reformens effekter. Vi uppskattar att utredaren ser Vårdanalys som en lämplig myndighet för uppdraget. I kommande uppföljning av reformen anser vi att det är viktigt att reformens effekter för såväl patienter och brukare som för professioner och verksamheter följs upp.

Vi uppfattar att utredningen inte till fullo klargör hur valideringsförfarandet ska genomföras och organiseras efter de inledande fem åren. Det bidrar till att det är svårt att bedöma reformens konsekvenser för huvudmännen på längre sikt, anser vi. Vi ser också risker i den långsiktiga nationella enhetligheten kring validering av kompetens med rådande förslag. Vår bedömning är att frågor som rör validering av kompetens såväl som utbildning och kompetensförsörjning för yrket undersköterska behöver behandlas på ett samordnat och samlat sätt för att säkerställa en långsiktig och enhetlig struktur.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Jean Luc af Geijerstam. I den slutliga handläggningen har projektdirektör Marianne Svensson deltagit. Utredaren Linda Hörnqvist har varit föredragande.

Jean Luc af Geijerstam

Linda Hörnqvist